

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Hoe ziet de een en ander: De portretten van Ayer en Thies

Stigter, S.

Publication date

1996

Document Version

Final published version

Published in

Kunstbeeld

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Stigter, S. (1996). Hoe ziet de een en ander: De portretten van Ayer en Thies. *Kunstbeeld*, 20(3), 59.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

D. Thies: grafiet en acryl op papier, 1995; 106 x 80 cm

IMPULSEN

Gelijkenis met het model is niet het belangrijkste voor 'Eyes'. Als je de verschillende gezichten van dezelfde persoon ziet, wordt duidelijk dat één beeld te kort schiet om een werkelijk portret van iemand te schetsen. Bovendien laat het portret behalve het model ook iets van de kunstenaar zien. En de mate waarin dat gebeurt verschilt natuurlijk keer op keer. Het gaat hen niet om het model, maar om wat er met de blik gebeurt. Welke impulsen worden er van het netvlies doorgegeven naar de hersenen? 'Eyes' toont de verschillende impulsen die beide kunstenaars zowel veroorzaakt als ontvangen en verwerkt hebben. Behalve de beeltenis van een hoofd, zijn andere beeldelementen te ontwaren die tijdens het kijken zijn opgetekend. Een pannetje, een verkeersbord, de woorden '57' en 'empty' zijn als zodanig te herkennen, maar ook spiraalvormige krullen maken deel uit van de portretten. Globaal kan worden gesteld dat een levendig en expressief karakter kenmerkend is voor zowel het werk van Ayer als dat van Thies. Maar uit de tekeningen waar de kunstenaars samen aan hebben gewerkt blijkt het verschil in handschrift. Het gezicht van Ayer, en dus de hand van Thies, wordt gevormd door aftastende, zich steeds herhalende lijnen. Als de rollen zijn omgedraaid zijn het Ayers dikke trezekerere lijnen die een krachtig beeld van het gezicht van Thies weergeven.

F.W. Ayer: grafiet en acryl op papier, 1995; 106 x 80 cm

kennen noch Ayer, noch Thies. Zien is echter herkennen, stellen Ayer en Thies naar ideeën van Goethe. Want het beeld moet de hersens geprikkeld hebben opdat we ons bewust zijn van wat we zien. Als we niet nadenken over het object waar we naar kijken, zien we het object helemaal niet. Met 'Eyes' laten Ayer en Thies juist zien hoe relatief de aanleiding van het kunstwerk voor de toeschouwer is en hoe belangrijk de hand van de kunstenaar. Het model heeft slechts waarde voor de schilder, als zijnde het motief voor zijn creatie. Dit object nu, het autonome kunstwerk, kan door de

Hoe ziet de een en ander DE PORTRETEN VAN AYER EN THIES

'Eyes' heet de nieuwe tentoonstelling bij galerie BMB te Amsterdam. De expositie gaat over onze waarneming, over zien en gezien worden. Hoe ziet de één de ander, en andersom? De expositie laat zien dat daar geen eenduidig antwoord op is te geven. Aan de muren hangen verschillende portretten of 'hoofd-motieven', zoals ze in de begeleidende catalogus worden genoemd. Hoewel de hoofden steeds van elkaar verschillen, stonden slechts twee mensen model voor de portretten; Frederick W. Ayer en Dennis Thies; de kunstenaars zelf.

Tijdens een symposium in Ulm verleden jaar zomer hebben Ayer (VS) en Thies (Dld) elkaar getekend, geschilderd en geboetseerd. Het resultaat daarvan is expressief werk. De portretten die Thies van Ayer heeft gemaakt druipen hier en daar van de verf en Ayer heeft razendsnel de gelaatstrekken van Thies op papier gezet. Het is alsof er ieder moment nog wat kan veranderen in de lijnen die de gezichten beschrijven.

Ayer en Thies zijn van mening dat de mens selectief waarneemt. We zien slechts datgene wat we willen zien. Naar de waarneming schilderen is een artistiek proces dat wordt bepaald door zowel het zichtbare, d.w.z. de uiterlijke verschijning, als het innerlijke beeld. De aard van beider werk wordt volgens hen niet slechts bepaald door het motief, maar ook door de kunstenaar.

F.W. Ayer en D. Thies: grafiet en acryl op papier, 1995; 106 x 80 cm

De tentoonstelling draait er niet alleen om hoe de één de ander ziet. De waarneming van de toeschouwer wordt ook aan de kaak gesteld. Hoe kijken wij naar de portretten die deze kunstenaars van elkaar hebben gemaakt? Over het algemeen kent de toeschouwer het model niet. En het belangrijkste van de portretten die een mens koestert is doorgaans het feit dat ze doen denken aan de afgebeelde persoon. Maar wij

toeschouwer waargenomen, gewaardeerd en gekoesterd worden.
Sanneke Stigter

'Eyes': Frederick W. Ayer en Dennis Thies. Galerie BMB, Kerkstraat 127-129, Amsterdam. Van 16 maart t/m 27 april. (wo t/m za 12.30-17.30 uur + 1e zo v.d. maand 13.00-17.00 uur). De tentoonstelling zal volgend jaar nog in Mallorca te zien zijn.